

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пише уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcelangasse 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

На велики петак.

Мучениче, боже свети,
Сад на крсту разапети,
Распели те права, здрава,
Јер си био света глава;
Што с' учио грешне људе
Какав треба свет да буде,
Шта је човек овог света
И шта му је права мета.

Учио си речу смелом,
Потврђив'о речи делом,
Ал те слушат нису хтели,
Мучили те и распели.

За идеју, за начело
Трпиш муке и распело,
Носиш трње као круну,
Пијеш чашу жучи пуну,
Трпећ' грдњу, пакост вељу,
Ти издишеш, учитељу.

Бездушници срца злога
Гледе како с чела твога
Теку капи крви, зноја, —
Победа је ипак твоја.

Ал и данас има чуда,
Искарјотских има Јуда,
Што с' на дела кадри свака
За тридесет сребрњака,
Што б' издали свога брата
За мрвицу сува злата.
Кад би сада опет дош'о
Па за часак светом прош'о,
Залци би те опет срили,
Опет би те разапели.

Та и данас код свог рада
Многи прав и невин страда,
Муке трпи, у смрт гледи,
Јер примером твојим следи.

О господе, боже свети,
Не дај правом још умрети
Док не стигне својој мети, —
Помози му јад поднети,
А помлати све авети,
А највећма ону смети
Што народу крстом прети.

Гига.

Шетња по Новом Саду.

CXLV.

Календари нам јављају, да је наступио празник васкрсења, дакле онај дан, кад треба да се радујемо и да певамо, јер је ускрсао спаситељ света и и смрћу смрт искупио. Али од неког доба човек чисто са стрепњом неком дочекује велике празнике, који иначе радост и уживање улевају у хришћанску душу.

Јер као што календари прореку да ће сијати сунце, а оно пљушти киша; као год што нам календари навесте благо и топло време, а овамо падне мраз на воће на цвеће, тако од некога доба и остала јављања календарска помуте у људима ону ишчекивану радост, што га долазак великих празника у побожним душама изазива.

Ено нам зимус навестине календари да се приближује празник мира и љубави хришћански — божић —, а оно нам стиже Германов „божићне поздрав“, у ком се синови народа православног левом руком благосиљају.

Мало затим читасмо у календарима, да наступа богојављење, кад је св. дух у виду питомога го-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

дуба сишао да свету спаситеља озари, да испуни свет духом разума, духом премудрости и страха божијег— а оно се на богојављење појави и Радићева посланица, која „управни елемент“, т. ј. васцели свесни и добри народ српски хоће да притисне под јарам калуђерски.

На скоро после тога стајаше у календарима, да долази дан св. Саве, ширитеља просвете српске, човека који се није отимао о владалачку столицу, него је оставио царске дворе оца свога, само да се може посветити учењу народа и буђењу свести његове, те је дигао луч просвете и слободе — а оно баш у тај пар издаде министар просвете у Београду силне декрете, којима скида учитеље и чиновнике, општинске начеонике меће за поштанске кондуктере, а у цркви св. Саве учини дар-мар, од којега се репови и данас још вуку.

После тога дође време да у календарима читамо првеним словима да је дошао дан, кад се славе благовести, и кад га слависмо у срцу и у души, — а дођоше благе вести из Грљана и Пореча, како сејмени, пандури српске владе, туку и секу не само људе, него и жене и децу а министарски орган „Видело“ узима још у обрану те нељуде, те доказује да су они то сасвим по правилу и по закону чинили.

С тога дакле није ни мало чудо, што се при приближавању каквог великога празника наше православне цркве, појави у души нашој нека стрепња неки страх, да ли ће и тај, иначе с радошћу очекивани празник на миру проћи без хладне кише мини-

старских декрета, без суровога ветра калуђерског беснила и без студенога мраза омразе одметнутих синова.

А ако икоји други празник може да изазове у хришћанској души смутњу, а оно је овај велики празник, што сада наступа, јер нам је оно што се пред тим празником, пред ускрсом, догодило најжалоснија слика и доказ, како има под капом небеском поварених срдаца и ниских душа. Помислимо само на Јуду Искаријотског, и његову „субвенцију“, на Кајафу и његове „сејмене“, на Јудеје и њихове „посланице“, на Пилата и његов „суд“, на Голготу и на њен „крст“, — ах, та „крст“ је тек био вршак страдања спаситељевих, па с тога треба крст ма где га видели, да нам је символ мучења и злостављења онога човека, богочовека, који је за истинном и правдом тежио. „Крст“ се не меће само на Голготу, и иначе га виђамо . . .

Али не!

Не треба узвишени празник васкресења да буде за нас дан страха и бојазни, него дан утехе и опорављења у страдању нашем. Јер видесмо и уверисмо се, да после мучеништва долази слава; после понижености наступа узвишење; после: „Распни јего“ долази: „Осана!“

Васкрснуће и наш Бог и расточиће враге своје, те ће ови ишчезнути, као што восак нестаје испред лица огња!

Аб.

ПОДЛИСТАК.

Успомене из милитарске крајине.

Покупио их Арон.

11.

Шајкаши нису увек имали ово последње одело, које је нама после 1850. године амо познато. Пре 1848. год. носиле се другчије. У место капута носили су фрак од плаве чоје са дугачким скутовима. Чаков им беше ужи око главе него горе и у место орла ленгер га је дичио као знак њиховог занимања. Горе на чакову место садање ружице вила се перјаница и то из почетка од перја а доцније од коњска репа.

Ја се тих перјаница врло добро сећам, јер сам се као официрски син са сестром својом често с њима лоптао.

Дакле у то доба — доба перјаница — догодило се ово што ћу да приповедам.

Шајкаши су осим муштрања на води морали и на суву вежбати се оружијем.

Тако дакле садањи обраћман у пензији Тоша Т. а тадањи каплар беше са својим водом (Zug) изашао, да пуца у нишан.

Да своје момке боље капацитира овако их је учио:

„Прва је диштанција онда, кад непријатеља добро видиш, те му и боју одела његовог можеш да разликујеш.

На другој диштанцији разликујеш само одело али лице непознајеш.

На трећој незнаш ни од какве је чоје Waffengrock ни Aufschlag.

Код прве мете нишаниш у колена и згодиш у прси, код друге нишаниш у прси а ту и згодиш. То се зове Kernschuss. Код треће мете пак нишаниш у перјаницу а згодиш у прси. Јесте ли разумели?“

Тада да би још практичније поучио своје момке прозове каплар Тоша једнога од ових и запита га:

„Кажи ти мени Масловара, на којој је диштанцији онај коњ тамо, који трчи?“

„На трећој,“ беше одговор,

„А за што?“ запита каплар Тоша.

„За то, јер немогу да му разликујем Aufschlag од Waffengrocka.“

Каплар Тоша при овом одговору већ се напо од смеја, али се узјогуни и запита даље:

„Па куд ћеш нишанити онда, да згодиш у прси?“

„Нишанићу у перјаницу,“ одговори Масловара.

Каплар Тоша беше поцрвенио као рак али да истера до краја, задржи се још, — но тешком муком од смеја, и настави испит:

„А од куда коњу перјаница? Перјаница стоји на чакову а од куд коњу чаков?“

„Па молим покорно, коњски реп је перјаница коњска, јер је од тих истих длака од које је и наша перјаница. А што коњ нема чакова, томе нисам ја

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

У Ш Т И П Ц И.

× Нови Сад се руга Панчеву, што ово још није приложило на пренашање Бравкових коститу ни новчића, нити је што приредило у то име.

× Кажу да ће ускршња посланица Радићева носити наслов „Kampf ums — Dasein“.

† Кажу, да је нови митрополит у Београду одмах дао благослов. (Благослов је био мађарски, т. ј. алдумаш — áldomás).

⊕ Пролеће је, па је никла не само трава него у Србији и новци од никла.

* Београдски шаливи лист „Телефон“ измислио је нову врсту зачетака. Он доноси чланке, поред којих стоји ребус „по З.“ — „Стармали“ је решио тај ребус овако: То значи „по“ „Змају“, т. ј. да су ти чланци из листа „Змаја“ прештампани од речи до речи, где су изишли још пре 16-18 година. Но има чланака таквих у „Телефону“ и без онога ребуса, а има их који су и у „Шали и Сатири“ по други пут штампани, па у „Телефону“ у име божије и по трећи пут, (Онда није чудо, што „Стармали“ има у целој Србији једва двадесет и неколко претплатника!).

⊗ Добро би било, да Радић метне на своју ускршњу „посланицу“ црвене корице, па ће деца

крив. Ја знам, да ваља згађати у перјаницу и тако дакле: кад коњ тамо трчи, ја ћу нишанити у перјаницу — у реп — и згодићу га у прси,“ одговори Масловара, окрете се на пети, оде и паде мало даље у траву и од уздржаног смеја у мало што не пуче. Сви се ухватише за трбу и вере ми, да не беху оним јаким кајинишама стегнути, тешко да се неби који од трбуха и разишао.

Има ли сада те дружевности, тога незамерања међу војништвом? Тешко, ја се бар сумњам.

12.

Покојни лаћман Клани буде одређен на болницу Тителску. Баталијонс-команда заповеди тадањем надзорнику болнице том истом Тоши Т. лаћману, да преда Клани сва акта, — једном речи све, што се болнице тиче.

Лаћман Тоша учини по заповести, али Клани немогаше да се нађе у том новом звању своје те је сваки час долазио Тоши, питајући га, како ће ово, како ће оно. И не само да му је с питањем досађивао, по му је доносио и акта, да их Тоша у место њега пише и рачуне, да их за њега саставља.

Тоша је чинио љубав до некле, али на последак му се досади те науми, да се отресе брата Клане.

Ево ти опет Клане и носи један излениран (рубрициран) табак хартије.

„Тошо брате, молим те, да ми испуниш овај

мислити да су црвена јаја те се о њих отимати. (Прва је имала жуте корице па можда је то узрок, што многим није мирисала!)

§. Даклем пештанска је полиција затворила давно траженога Шпангу! (Т. ј. чим јој га је пожунска полиција везаног допратила.)

Аб.

М о ж д а.

Мирољубиви „Pesti Naplo“, тврди да у овој домовини има Ва д Ра ца.

Можда је то штампарска погрешка.

Можда је он хтео да рекне Ра д Ва ца.

Qui cito dat bis dat.

Један професор требао је новаца, зато оде неком познатом Чивутину кајишару, и замоли га, да му узаме сто фор. Овај поче да шеврда и на последак рече професору да дође после неколико дана, пак ће онда видети.

Професор. Немојте ме, господару вонтати. Знате ли шта вели латинска пословица: Qui cito dat bis dat.

Чива. А шта то значи?

Професор. То значи: ко брзо даје, тај двапут даје.

Кад то Чива чу, он брзо отрча у другу собу, брзо донесе сто фор и даде их професору, али, наравно не пре, док му није професор потписао меницу на двеста фор. — Тако се Чива користио латинском пословицом: Qui cito dat bis dat.

С.

табак. Знаш, нешто ми нису данас све мисли код куће — један часак само, сад ће то бити.“

Тоша узме табак, прегледа га, мане главом и рече:

„Па зар ти то незнаш испунити? Та то је најлакше, ево ти перо па пиши овако преко свију рубрика, што ћу ти ја рећи. Пиши латинским словима: „in honorifica utique!“

Лаћман Клани погледа у Тошу и онако безазлено запита га: а шта је то?“

„Брате, ја неznam ни сам, толико само знадем, да тако треба написати.“

И тако Клани напише: in honorifica utique и пошље свој Bericht ђенералској команди у Тамишвар.

Од онуд запитају се код баталијонс-команде, шта те речи значе, а обрстлаћман дај Клана на испит. Овај неумеде да одговори те се позове на лаћмана Тошу, који му је рекао, да тако треба написати.

Позову Тошу и он онда рече обрстлаћману, да је морао тако ма шта учинити, само да се курталише Кланија.

Тоша добије укор, што се усудио са службеним стварима шалити а Кланија као пуку незналицу који се тако лудо преварити дао, ставе у прекобројне офицере, у supernumerere, — међу којима је као „почастни,“ т. ј. „in honorifica utique“ све до смрти своје провео.

У Ђали појели вештицу.

Ђалинци кад немају прилике да шалу збијају са Крстурцима, они се онда међу собом надмећу у вече,⁵ кад посвршују своје свакидашње послове. Тако се обично скупљају у сувају и ту причају, и шале се. Једне вечери дође неки Ђалинац с једног краја на други крај у неку сувају на поседак. Између осталог проповедао је овај Ђалинац осталима, које је већ искупљене затекао, како је његова жена била код неке врачаре у селу и како јој је ова рекла, када је запитала, како то да јој за ову годину дана троје деце умреше већ да само нађе на пољани травку ујед и да спали ноћу у дванаест сати, када вештице иду и да ће онда сама вештица, која јој децу дави, доћи. Између осталих, који су у суваји седели, нађу се две шаљивчине и оду пре овог Ђалинца његовој кући и сакрију се у крај један од баште. Око десет сати оде и овај Ђалинац својој кући и спремао се са тољагом, како ће умлатити вештицу, чим му се укаже. Око поноћи запали му жена травку ујед, коју је врачара напоменула, а, у исто баш доба и оне шаљивчине изађу из баште, и оду до свињаца и пуне крмачу; ова пак гладна потрчи у кујну да напомене газдарицу, да ју нарани. А Ђалинац, који је иза врата стајао и чекао вештицу, виде крмачу, удари је и убије. Кад изнесе крмачу — по његову мишљењу вештицу, — напоље види да је свињац отворен и опази да крмаче нема. Брже боље оде својој жени и каже јој где ти, молим те, ја ранио вештицу у затвору три скоро године дана па нисам знао, е вештицу раним, која ми децу дави. Кад је јутро освануло и сунце огрануло оду сви који су синоћ у суваји били, да виде, да ли је вештица баш заиста дошла. Газда им све по реду исприповеда, на што ће две шаљивчине додати, да он несме закопати вештицу но други когод изван куће. Газда замоли баш шаљивчине, да они закопају вештицу а они однесу крмачу закољу је и зготове сваке врсте ђаконије и позову газду и газдарицу чија је крмача и била, частећи се месом од вештице. А када се почеше разилазити казаше газди, да је то његова крмача и да су они у дванаест сати пустили крмачу из затвора; он пак оставши без крмаче зафалио им је, што су га бар позвали да и он једе меса од вештице.

филаделф.

Нешто о животу Ђалинаца.

Ђалинци тргују живином и зељем, које продају на великој пијаци града Сегедина. Тако једном пошао један Ђалинац у Сегедин да прода неколико пари гусака. Кад је он стигао до моста (Ћуприје) преко којег прелазе Банањани у Сегедин, стане да плати скеларину и извади као обично 10 новч., али човек који је раздавао биљеге заиште да и за сваку гуску плати по 2 новчића. Ђалинац се није противио ни вишој власти, извади па плати и то. Но да би се осветио за плаћен новац одрешити гуске и пусти их да и оне пешке прегазе преко Ћуприје. Освета је била лепо смишљена, само што је гуске нису лепо извршиле, — јер оне кад се осетише на ослободи и угледаше воду, слетише са Ћуприје у Тису па збогом. Ђалинац се чешко по глави, — али шта ће, кад је већ скеларину платио, он не хтеде срамота му било да се са сред Ћуприје

кући врати. За то пређе у Сегедин, — ал да не би изгледало да је забадава прешао одседне у гостионицу и ту се частио до беле зоре.

Филаделф.

О Шпанги.

Данаске је Шпанга врло важна личност у нашој сретној домовини. Цела се Угарска интересује за њега. А новине бележе сваку ситницу, коју о њему научују. Само што се булетини не издају о његовом повољном здрављу.

Ево и „Стармали“ може да послужи са неколико таквих важних извештаја о њему:

11. априла. Јутрос се Шпанга пробудио у 7 сати и 34 минута. Погледао је кроз прозор, и кад је видео да је облачно, окренуо се дувару и спавао је опет до 8 сати и 11 минута.

У 10 сати Шпанга је већ фруштуковао. После шест беле кафе појео је шест дека сланине, целу кифлу и од друге само врх. Сад већ можемо и то поуздано зајамчити, да је његов десни брк за два милиметра дужи од лева му брка.

У 1 сат по подне. Данас о ручку појео је Шпанга 4 кашике супе више него јуче. Кад су оно донели говеђину, он је рекао: *keszenem szépen!* дочим је јуче истом приликом рекао само просто: *keszenem!*

У 9 сати у вече. Шпанга већ спава. Ркати је почео тачно у $\frac{1}{2}$ 8. Данас много снажније рче него јуче Ркаће му није чисто мађарско, већ приметно заноси на словачки. (Даклем нема сумње о његовом пореклу) — Са нестрпењем очекујемо зору, да видимо хоће ли Шпанга пре него што очи отвори најпре зевати, али ће прво кинути, као што је прекјуче био случај. Ми ћемо то најсвесније прибележити и читаоце овог листа о свему известити.

Питање.

Зове ли се подбележник Бачке жупаније за то Богољуб, што псује бога вадрацког?

Или он зато псује бога вадрацког, што се зове Богољуб?

(Да се неби овака питања чешће понављала и на јавност износила, добро би било за рана им стати на пут приватним или подебљим одговором, ма не био из Карлсбада).

Из географије.

Учитељ испитивао ђаке из географије:

— Но, синко били ми знао казати куда тече Дунав.

Ђак покаже на мапи.

— Добро, врло добро. А би ли ми знао казати шта је оно на сред Дунава? — запита даље учитељ и покаже прстом на острво Чепељ.

Ђак почне да премишља. Јао и помагај, шта може то да буде на сред Дунава? Наједаред се сети па викне:

— Сом

Касем.

Ђира. Чиме би ти могао упоредити ову нову трипелалијанцију?

Спира. Ја би рекао, да је Немачка: о т а ц.

Ђира. Врло добро!

Спира. „А Аустро-угарска је: с и н.

Ђира. И то си добро рекао.

Спира. А Италија је: д у х.

Ђира. То већ не разумем. По чему си дао Италији улогу д у х а?

Спира. Јер, знаш, духови имају тај обичај, да се на једаред из ненада појаве, али умеју тако исто наједаред и да ишчезну.

Ђира. Cogro di basso! То не мирише на добро.

Спира. А зар сам ја казао да мирише.

Ђира. Даклем архимандрит Пантелић има куражи да се прими за Шабачког владуку.

Спира. А зашто не би! Он ће тиме у сваком случају да аванзује.

Ђира. А како то?

Спира. Но, па зар није манастир Опово, по полагају свом, прави Д о л њ а к?

Ђира. Јесте.

Спира. А кад Пантелић дође у Шабац, онда треба само први ветрић да дочека, који ће му показати пут у манастир Г о р њ а к.

Ђира. Имаш право! тамо су оправили и честитог владуку Јеронима.

Спира. Ето дакле, зар то није аванзман, кад се ко из Д о л њ а к а упути у Г о р њ а к.

Ђира. Е, кад је тако онда честитам и Пантелићу, — и манастиру Опову.

Ђука. Шта то управо значи „брукшанац“, што Новосађани ишту да се уклони?

Шука. брук-шанац, то значи да је брука за Нови Сад, што се тај смрдљиви ш а н а ц већ једанпут не уклони, него нам трује циге-

рице.
Аб.

П у с л и ц е.

Даклем нашим гостима Чанго Маџарима већ је додијала „обетована земља,“ те се полагацко натраг враћају. — Хе, браћо моја, ту треба имати српска стрпења, ако ко хоће да овде мало дуже издржи.

„Borszem Janko“ насликао је Анђелића како тера нечистог духа из г. Теодосија Мраовића. — Видићете само још ће Анђелић од Маџара добити почасну титулу „Главнoг управитеља нечистих духова“ —

(а што је најглавније, ту титулу неће му моћи нико у сумњу доводити).

Стари Римљански бог Ј а н имао је два лица. По томе би министар С т о Ј а н требао да има двеста лица. (Но ми видимо да он нема ни толико лица, колико је потребно да се човек мало застиди, — за то ћемо му ми од сада поклањати мало више пусл и ц а.

Сад је опет у Најхајзлу нестало једно слушче, к:је је служило код неки Чивута. (Можда су га само послали да тражи Естиру Шољмошеву).

Сад се већ из маџарских кругова чује и тај глас, да треба српски нар. сабор сазвати у Пешти. Против тога нико не протестује, — шта више на то пристаје и карловачки гостиничар Корнфајн, али само под тим условом, да се онда маџарска дијета држи у Карловцима.

Сад је већ постало општом жељом и намером да се Бранкове кости пренесу у Карловце. Али мени се чини да та светковина неће бити чисто српска, ако се не нађу бар петорица-шесторица, који се с тиме не би слагали.

Синуше нам лепи гласи, да се наш драги Милетић знатно опоравља. Међер на небу се ипак друкче суди, него што му је до сад суђено на земљи.

Султан је пристао да турску жељезницу настави код Враће, али држи, да ће Аустро-угарској политици најбоље одговарати, ако ту жељезницу не повуче на пречац у Солун, већ онако: наоколо, наоколо, па тек онда у Солун.

„Видело“ ће још донети подпуи и опширан Visum perertum о „огребеном бабином колону,“ — али обдукциони записник о Ленки Клићанки, — то нећемо од њега дочекати.

Енглески парламенат добио је недавно једну молбеницу која је миљу и по дугачка; — па шта је то? Наша молбеница да се нар. сабор сазове, још је много дужа, јер ево се отегла већ на годину и по дана.

Из старих времена.

Некад било сад се приповеда.

VII.

Поп и удовец.

Неки попа сретне се са једним удовцем на новосадској пијаци. Обојица су били Новосађани и стари познаници. Попа ће запитати удовца: Море Јашо, јеси л' се ти оженио? — „Нисам.“ — „А да шта чекаш? Та ти си давно обудовио?“ — „Хо, господине,

одговори Јаша, ја би се женио, али не могу да нађем удовицу, којој су првог мужа обесили.“

„А како би ти такву удовицу узео? Зар нема других жена?“

— За то, господине, што свака жена каже да јој је први муж био бољи, а кад јој је први муж био обешен, онда не може то казати, па за то ја тражим такву удовицу!

VIII.

Надлагују се.

Један рече: „видео сам главицу купуса, под коју би се могле две регименте солдати склонити да не покисну.“

Други рече: Није то ништа, ал ја сам видео, како три стотине казанџија кују један казан, пак су један од другог у тако далеком размаку, да један другога лупу не чује.

— Хо, брате, а шта ће им тако велики казан?

— Да кувају ту главицу купуса, што си ти видео.

IX.

Ко може више желети.

У Новом Саду диванила господа адвокати у старо време ко може више желети. Седили су пред кафаном код зеленог венца.

Један вели: „Ја би желео грудву злата као та римска црква.“

Други рече: „Ја би желео, да су пуни варадински шанчеви ситних игала, па да се све те игле претворе у хиљадарке.“

Трећи ово, четврти оно.

На то ће рећи неки Шандор М.

— То је све мало, да ја вама изжелим!

— Дед да чујемо.

Ја би желео, да се све воде на свету претворе у мастило, а ја да узем перо и пишем цифре једну до друге све дотле, докле не потрошим сво то мастило, па колики број изиђе, да ми је толико новаца а ја би писао све саме деветице: 9999, . . .

Више се заиста не може желети!

X.

Шта је најбоље?

У једном друштву диванило се о томе шта је најбоље на свету. Један рече ово други оно, на то ће трећи почети:

— Нема ништа боље, него добра и лака сигурна кола, да се не бојим да ће пући рукавац и испати чивија, спасти шина, пребити се ждрепчаник. Серсам нов, неће пући кајас ни штрања; коњи средњи пак чили, само треба цвркнути, па држ'! Ту ноћ пре нег' што ћу поћи на пут пала тија киша, уталожила сасвим прашину, блата ни мало, облачно, не треба сунцобран, ал по нека капљица ситне врло ретке кишице, ветра ни маличко, по која кап кише падне на лице, па се и осуши. — Повећа чутура салаксије или Каменичке провалије из Тоше Сарајлића винограда, шунка обарена али не баш од матора свинчета, пун велики буђелар, све саме хиљадарке и сто-

тинарке, па и по нека петица и десетица, напео се буђелар као штене па стоји баш до срца, а у штриканој кесици по која „ајнцерка“, цванџизи, сексери а провирује и по неки дукатић, с друге стране има и крајцара. Тако путујући коњи се мало загрејали, на на друму бунар: Мегај Риста да напојимо коње; стани под тај багрен, до мене седи мој кона, повео сам га у друштво, да нисам сам, цигара већ разуме се по себи имамо доста. Дед', коно, дад ту чутуру и извади ту шунку. Где шта је ово у салвету? Сир. Ала је та моја жена враг, та нема је у вармеђи! На конак код „Јелисавете“, пак шта волеш. Је л' те читаоци да је то најбоље?

XI.

Пивнички поп Андрија даје придику.

Благочестиви христјани!

Ја сам један срећан свештеник! У толико мојих година поповања овде у Пивница, кад сам год кога исповедио а оно нема грешника, сви праведни. Ја не знам куда ћу с толики светитељи! За кивоте им није бриге, има у шуми дрва доста, а и мајстора је довољано. Али нема толико манастира да толике светитеље сместим. . . .

А да ко је грк-Јовин дућан обио и похарао? Ко је Лалин амбар пробушио? Ко је Нићине коње одвео? Ћирине овце отерао? Цркву јесенас поробио? Лукину кућу прокопао и однео маст и сланину? Ко је Спиридонову сувачу упалио? Кад при исповести сви каже-те, да сте праведни!

Сви у глас повичу:

— Ми незнамо, попо, ко је то све урадио.

— Е, кад незнате, онда: Амин!

М.

Одговори нашег Домишљана.

XXII.

Из Београда добили смо питање: Каква је разлика између министра Тисе и министра Стојана Новаковића?

На које наш Домишљан одговара:

Министар Тиса направио је дармар у цркви туђој, а Стојан у својој рођеној.

XXIII.

Из Осека смо добили питање: Зашто се поп Лаза тако угојио?

На то Д. наш одговара.

„Јер је данас округло благоутробије најбоља квалификација за проту, — особито кад се друге квалификације нема.“

XXIV.

Добили смо питање: који се грех да најлакше исправити?

На то наш Д. одговара.

Кад ко заборави претплатити на „Стармали“. Тај се грех да за тили часак исправити. И много се веселије проводи ускре, кад човек зна да се и тога греха опростио.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

НАРОДНИ САБОР СЕ САЗИВА!

Пошто је „Стармали“ увелико већ ушао у нову четврт, то се овим сазива наш народ, да се сабере око „Стармалого“ у што већем броју! Допуштење од владе је већ ту.

Једној цури.

Обрвама твојим нема мана,
Пијавице то су с' океана;
Очи су ти звезде Дагестана;
Трепавице палме Хиндостана;
Уста су ти ружа расцветана
И мирисном слашћу замедљана;
Мио гласак као у ђемана;
Обрашчићи румен патлицана;
Твоје чело парче пармезана;
А ручице батак од фазана;
Брада вреди града Коморана,
На њој мадеж царског капетана;
Злата вреди твоја коса врана,
Али срце — ни луле дувана.

Гиган.

С високим господином ваља умети.

Главни контролор Silhouette знао је да ће сутра дан бити представљен краљу Лудвигу XV. и за ту аудијенцију спремио се како је најбоље могао. Помисљао је на све, што ће га можда краљ о министарству његовом запитати, и за свако питање удесио је одговор, да не би дошао у неприлику. — Кад дође пред краља, а краљ ни речи о министарству ни о државним пословима, — већ запита га: „Чујем да сте купили леп нов двор?“ — „Јесам ваше величанство,“ одговори Silhouette. — А колико имате прозора са фронта?“ Контролор је био изнанађен тим питањем, и пошто заиста није бројао прозоре свога двора, рече краљу искрено: Ја не знам, ваше величанство! — Краљ му на то окрену леђа и не проговари с њиме више ни речи.

Ту се десио неки други дворанин, коме беше жао што је Silhouette тако страдао, па му рече: Ви сте здраво погрешили пред краљем да не знате. Пред оваким великанима мора човек знати и оно што не зна. Боље је насумце одговорити ма шта него рећи: не знам. Ето видите, ономад, кад сам се вратио из Мјетака питао ме је краљ о разним стварима. Ја сам му на свашта позитивно одговорио. Запитао ме је и то, „из колико се чланова састоји савет д е с е т о р и ц е?“ А ја се нисам смео дуго промишљати, већ брзо одговорим: Из о с а м н а е с т, ваше величанство! — Краљ је био потпуно задовољан са мојим одговором, — и ја сам остао лепо у милости његовој.

Све је нестално.

Правио пећ циганин код попе од блата, ал је тако добра била да се трећи дан срушила. Кад га је попа грдио, а он одговори:

— Ето видите, господине, то је најбоља потврда оних ваших речи, које смо од вас у цркви више пута чули.

— А које су то речи?

— „Све што је од земље и праха створено, то је нестално.“

Муж и жена.

Жена. Сад сам дошла до тога уверења, да се најбоље излази на крај, кад се кува по кохбуху. Ту се тачно каже колико од чега треба да се мете у које јело.

Муж. Да, да! Знао ја то врло добро. У кохбуху стоји: узми јаја оволико, — узми масти оволико, — узми шећера толико, — узми ово, узми оно, — узми! узми! — ал одакле да узмеш, кад се нема! Такав би ја кохбух волео, који би и то знао казати.

А. и Б.

А. Да вам се потужим, господине.

Б. А на кога?

А. На мога комшију Марка. Јуче смо се мало споречкали; па знате ли шта ми је казао?

Б. А шта?

А. Казао ми да сам *матори магарац!*

Б. О, о, о! А како би он вама то могао рећи! Та ви сте још млад, у најбољим годинама.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје седмом броју за 1883. ове чланке: 1. Пролеће и ускрс (песма са насловном сликом) од Чика Јове 2. Миша — кварина (приповетка) од М — тин. 3. Узвишене („Рел'јефне“) шаре од хартије (са три слике) 4. Без тога је могла бити (песма са две слике) 5. Наши разговори од браца Мите 6. Колико вреди добро друштво 7. Скидање са крста (само слика) 8. Чудновата риба (са сликом) 9. Народна песма 10. Шетња у троје (песма са сликом) 11. Алманзорова прича (приповетка) 12. Оглас двеју умрлих другарица 13. Разнолије 14. Даштања 15. Чика Јовина пошта 16. Новије књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Postgasse N 56. — „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампариие А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

НАЈНОВИЈА ИЗДАЊА КАО УСКРШЊИ ДАРОВИ

ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

сад су баш угледала света, и нека су што топлије препоручена српској читалачкој публици.

ПРИПОВЕТКЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ СВЕГА СВЕТА

за школу и народ написао Х. Херцог,

превео Владимир Красић.

І. ДЕО: СТАРИ ВЕК.

(Ово је дело наградила „Матица Српска“).

Књига броји 259 страна са 170 најодабранијих прича, а укорићена је у тврде корице. Цена јој је 80 новч. или 1 динар 70 пара.

ЖЕНИДБЕ

У ЈУНАЧКИМ СРПСКИМ НАРОДНИМ ПЕСМАМА
прибрао и пропратио

Стеван В. Поповић,

У књизи је 25 најкраснијих песама, које заузимају 338 страна и предговор као књижевна оцена ове дивне ките одабраног мирисавог цвећа наше народне појезије.

Цена је књизи само 60 новч. или 1 динар 35 пара.

СТАРИ И НОВИ МАЈСТОРИ

РОМАН ИЗ ЗАНАТЛИЈСКОГ ЖИВОТА

од Јаше Игњатовића.

(Ово је дело наградила „Матица Српска“ са 300 фор).

Цена 1 фор. или 2 динара 20 пара.

Књига је штампана на лепој, јакој, глаткој хартији. Има 279 страна 8-не.

САВЕТИ МОЈОЈ КЋЕРИ

од Ј. Н. Буља

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА
свеска прва.

Књига је штампана читким писменима на лепој углађеној хартији, 223 стране 8-не, а у њојзи је десет врло лепих приповедака, које су кроз и кроз чедне и поучне.

Цена је књизи 60 новч. или 1 динар 35 пара.

- Ко поручи већи број ових књига, добија, према избору и количини наручбине 20—35% рабат.
- Овом приликом јављамо, да ће за кратко време изићи у нашем издању и следеће књиге:
1. Друга свеска „Савети мојој кћери“, величина и цена исто као прва свеска. — 2. „Јагода“, дивот-издање, са 68 врло лепих слика разних врста јагода, од проф. дра Ђорђе Радића, Цена 60 новч. — 3. Минералогија, од К. Петерса, са 46 слика у тексту, тврдо укорићена. (Ово је 10-та свеска почетница природних наука). Цена 50 новч.
- За поједине књиге, кад нам се новац унапред пошаље, плаћамо поштарину и шаљемо их у крстоплету. Наручбине обављамо уредно и брзо. Ценовник књига, које се могу добити на књижевном стовариш-
1—3

Г-во ц. к. овер. дунавско — паробродно — друштво.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 3. (15.)
до даље

почињући
Марта
наредбе.

У ЗЕМУН: уторником, средом, петком, суботом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У ТИТЕЛ: средом и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: средом, петком и недељом после $\frac{1}{2}$ 5 сати п. п.

У БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом, четвртком, суботом и недељом у $\frac{1}{2}$ 11 сати пр. п.

ОТПРАВНИШТВО.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Прве (ране) Јагоде!

Сад је баш изишла из штампе нова књига:

„ЈАГОДА“

са 68 слика у слогу,

НАПИСАО

проф. др. Ђорђе Радић.

Дивот-издање на 8-ни, 96 страна и предговор, а цена је 60 новч. Ко на више поручи за готов новац добија комад по 40 новч. Наручбине ваља упућивати: **накладној штампарији А. Пајевића, у Нови Сад.**

За поједине књиге кад нам се новац унапред пошаље плаћамо поштарину и шаљемо у крстоплету.